

כל יהודי ? זהב

התורה בוחרת להתחיל את קמפיין התרומות למשכן במצרך היקר והנדיר ביותר ? זהב. מדוע לא להתחיל בנחושת, הזולה והמצויה יותר? על הזהב שנמצא בכל יהודי.

"אתה יהודי!"

אתם מכירים את אדם שיף? אני לא מתכוון לחבר הקונגרס מקליפורניה, אלא לאדם שיף מהדרמה הפופולרית של ה-NBC 'לאו אנד אורדער', שם הוא גילם את התובע המחוזי.

אותו שחקן הוא יהודי בשם סטיבן היל. שמו היהודי היה שלמה קרקובסקי. לא רבים יודעים שבאותם עשר שנים שבהם הוא שיחק משנת 1990 עד שנת 2000 הוא היה שומר שבת וכשרות, אדם דתי לגמרי.

אבל הוא לא נולד כזה. סטיבן היל נולד למשפחה לא דתית בסיאטל וושינגטון. בגיל שש הוא כבר גילם תפקיד ראשי בסרט שבו השתתף, ומאז כל חייו היו מוקדשים כדי להפוך לשחקן גדול בהוליווד.

בשנת 1961, כשהוא כבר נחשב לאחד מהטאלנטים הטובים ביותר בהוליווד, הוא שיחק במחזה 'ארץ רחוקה', זהו מחזה על הפסיכולוג זיגמונד פרויד ועל אחת מהמטופלות הראשונות שלו. היא הייתה אישה שבעקבות מות אביה ואחותה איבדה את היכולת להלך על רגליה והלכה על קביים. הרופאים לא יכלו לאבחן שום גורם ביולוגי לכאבים שלה, פרויד הגיע למסקנה שזה גורם פסיכולוגי נירוטי, ואם הוא יצליח לרפאות אותה מהבעיה הנפשית שלה גם הבעיות הפיזיולוגיות שבאים כתוצאה מכך ייעלמו.

המחזה עלה בברודוויי. באמצע המחזה המטופלת צרחה עליו "אתה יהודי!" You are a Jew! זאת הייתה 'יציאה' מהטקסט שהמטופלת הייתה צריכה לומר, אבל

הזעקה הזו חוללה מהפך בחייו.

כבר בהפסקה שבין שני חלקי המחזה הוא החל להרהר על המשמעות של להיות יהודי. הרהורים שרק הלכו והתגברו ולא הניחו לו. הוא התחיל להתעניין ביהדות שלו. בדרך כלשהי הוא התקרב לאדמו"ר הקודם מסקווער שקירב אותו מאוד והוא התחיל לשמור מצוות. כשהוא התחיל לשמור שבת זה הביא לסיום הקריירה שלו, היות ורוב המחזות מתבצעים בשבתות. הוא עדיין המשיך לשחק בסרטים וסדרות כמו שהוא אכן עשה בשנות התשעים, אבל זה כבר נהיה הרבה יותר מסובך.

כשאנשים שאלו אותו לפרש השינוי העצום בחייו, שחקן מגיל שש שעזב הכל, הוא ענה: "הגעתי למסקנה שלא נולדתי כדי לשנן שורות". הוא הבין שחייב להיות בחיים משהו עמוק יותר.

"החתן נמצא כאן"

כחלק מהדרך שהוא עשה אל היהדות הוא גם הגיע אל הרבי. באותו לילה שבו סטיבן היל הגיע ל"יחידות" אצל הרבי, בא גם יהודי נוסף שעבר טרגדיה קשה. בתו הצעירה שהייתה נשואה כמה שנים, איבדה את בעלה בתאונת דרכים קשה ונשארה אלמנה עם תינוק קטן.

אותו יהודי כאב את האבדה ודאג מאוד לעתיד בתו. איך היא תצליח להשתקם ולהתחיל את חייה מחדש, למצוא שידוך מתאים עם תינוק וכו'. הוא לא היה חסיד חב"ד, אבל הוא שמע על הרבי והחליט לבוא ולבקש את ברכתו. כשהוא הגיע ל-770 בשעת לילה מאוחרת הוא נדהם לגלות המולה במקום כמו שזה באמצע היום. סיפרו לו שהשחקן הנודע סטיבן היל בא לראות את הרבי.

התור של סטיבן היל לכניסה לחדר היחידות היה מיד אחרי אותו יהודי כאוב. ההוא נכנס אל הרבי, הגיש את הפתק שבו הוא תיאר את מצבה של בתו. הרבי קרא את הפתק והגיב: "אל תדאג, החתן כבר כאן!". אותו יהודי לא הבין מה הרבי אומר. הוא חשב שהרבי לא הבין נכון את מטרת הביקור שלו. הוא החל להסביר בלהט שיש לו בעיה קשה, הבת שלו התאלמנה וכו' עם כל פרטי העניין. הרבי רצה לענות לו אבל הוא היה כל כך כאוב שהוא המשיך לדבר ולהפציר שהרבי יברך את בתו.

הרבי חייך וחזר על המשפט שאמר קודם: "דאגה ניט. דער חתן איז שוין דא!",

והרבי החווה בתנועת יד של ביטול שאין מה לדאוג. הוא עזב את חדר הרבי מבולבל. הוא בא לבקש ברכה ואפילו את זה הוא לא קיבל.

חלפו מספר חודשים, ומישהו הציע שידוך לבתו [2] את השחקן סטיבן היל [3] הם אכן התחתנו והקימו משפחה. סטיבן היל נפטר בשנת תשע"ו-2016 כשהוא בן 94. (כפ"ח גיליון 1994)

כיצד נשכין את השכינה בתוכנו

בפרשת השבוע תרומה, הקב"ה מבקש מבני ישראל "ויקחו לי תרומה", כדי לבנות לקב"ה בית בעולם הזה הגשמי שהוא ישרה בתוכו. נכון שהקב"ה נמצא בכל מקום, אבל בבית המקדש השכינה יותר בהתגלות, ונוכחותו של הקב"ה שם יותר מורגשת. במקדש התרחשו ניסים שכל אדם יכל לראות ולהרגיש את מציאותו של הבורא.

כדי לבנות את המקדש הקב"ה ציווה למשה שהתרומות יבואו מ"זהב כסף נחושת, תכלת וארגמן, עורות שונים עצי שיטים", ועוד. הכול נועד כדי לבנות את המקדש.

נשאלת השאלה, כיצד פרשה זו רלוונטית עבורנו בשנת 2023 כשאין בית מקדש. נכון שיש לנו היום "בתי מקדש מעט" [4] בתי כנסת ששם השכינה שורה יותר בגילוי מאשר בבית פרטי, אמנם כשמעיינים בפסוק מגלים שבמילים צפון מסר נוסף: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם". אומרים חז"ל: "בתוכו לא נאמר אלא בתוכם, בתוך כל אחד ואחד" (לקו"ש ח"א עמ' 165, אג"ק חלק ל"ג ע' רע"ג). הפירוש הוא שהקב"ה רוצה לשכון לא רק בבית המקדש או בבית הכנסת, אלא במוחו ולבו של כל אחד ואחת. אבל איך עושים את זה?

מסביר הרבי שעלינו לתרום את הזהב, הכסף והנחושת שיש בתוכנו. למה בדיוק הכוונה? המילה זהב והמילה חב"ד יש להם את אותה גימטרייה. זהב בגימטרייה 14 וכך גם חב"ד. אבל ההתאמה בין זהב לחב"ד היא עמוקה יותר. זהב היא המתכת היקרה ביותר שקיימת בעולם. כך גם חב"ד שבנפש האדם, החלק האינטלקטואלי שבו הוא הנעלה ביותר, המוח הוא זה שנותן את החיות לכל הגוף. חכמה, בינה ודעת הם המנהיגים של האדם בגשמיות ורוחניות, ולשם צריך להכניס את הקב"ה.

כסף בעברית זה גם מלשון כיסופין, להתגעגע, לאהוב. כסף מסמל את רגש הלב של האדם. לא מספיק רק לחשוב על הקב"ה אלא יותר מזה, צריך לאהוב אותו באמת, כמו שאנו אומרים בתפילת "שמע ישראל", "ואהבת את ה' אלוקיך".

אבל גם זה עדיין לא מספיק, צריך נחושת. נחושת היא אחת המתכות הזולות יותר שנמצאות בשימוש נרחב מאוד של האנושות. זה מסמל את כוח העשייה של האדם, שזה דבר יותר זמין וקל. כוח המעשה יש לכל אדם, בשביל 'רגש' צריך לב? חכמה, בינה ודעת זה מצרך נדיר עוד יותר. ואת שלשת הכוחות הללו עלינו להקדיש להקב"ה וכך הוא ישכון בתוכנו (תו"מ חלק ע"ה עמ' 236).

לא בכיס, בלב

בהזדמנות אחרת הרבי שאל מדוע התורה מתחילה עם זהב, לכאורה נחושת זה דבר מצוי וזול יותר, ואם כן התורה הייתה צריכה להתחיל עם המכנה המשותף המצוי יותר שזה נחושת, שאותה כל אדם יכול לתרום. מדוע להתחיל עם זהב, דבר שמצוי רק לעשירים? והיות שכולם נקראו לתרום למשכן, וישנם עניים ועשירים, היה יותר נכון להתחיל עם תרומה שמצויה ביד כולם. למה להתחיל עם זהב?

אומר הרבי: כשמדברים לבני ישראל שיבנו מקדש לקב"ה בלב כל אחד מתחילים עם זהב. מדוע, כי בלב של כל יהודי מצוי זהב. ברוחניות לכל יהודי יש עשירות מובנית, יש לו נפש עשירה, עם הבנה ורגשות רוחניים.

עמוק בלב יש בתוך כל יהודי נקודה כזאת שכשמישהו צועק עליו "אתה יהודי!" זה מעורר בו כאלו אמוציות שבסופו של דבר הוא מוכן להקריב את כל הקריירה שלו כדי להתקרב לקב"ה. (תו"מ תשנ"ב ח"ב עמ' 287).